

15.02.2023. Apaļo kokmateriālu kvalitātes standarta aktualizācijas darba grupa
Sanāksme Nr. 48
Lapkoku zāgbaļķi (izņemot bērzs)

Sanāksmes dalībnieki:

Ivo Sloka, SIA "Ošukalns"

Jānis Grahoļskis, AS "INGRID D."

Uldis Puriņš, SIA "Kubikmetrs"

Ziedonis Miklašēvičs, AS "Latvijas valsts meži"

Gints Vīksna, AS "Latvijas valsts meži"

Uģis Ūzulnieks, Biedrība "Latvijas Kokrūpniecības federācija"

Jānis Čilipāns, SIA "LV Timber"

SIA "VMF LATVIA":

Gatis Juhņēvičs

SIA "Latvijas Kokmateriālu uzmērīšanas un uzskaites vadība":

Jānis Magaznieks, Sintija Krastiņa

Darba kārtība:

J. Magaznieks iepazīstina darba grupu ar iepriekšējā sanāksmē paveikto. Apses un melnalkšņa zāgbaļķu kvalitātes prasībās/aprakstā tika iekļauta jaunas koksnes vaina - *aplievas iekrāsojums*. Sanāksmes dalībnieki iepriekšējā sanāksmē vienojās koksnes vainu nepieļaut nevienā no kokmateriālu šķirām, kā arī atbalstīja nepieciešamību lūgt VMF LATVIA izdalīt šo koksnes vainu zem atsevišķa brāķa koda, lai būtu iespējams monitorēt šo koksnes vainu.

J. Magaznieks komentē, ka LLU Meža fakultātē iepriekš veiktajos pētījumos, var secināt, ka vaina *aplievas iekrāsojums* neparādās ātrāk par 35-40 dienām uzglabāšanas. Pirmās pazīmes var parādīties kā punktveida iekrāsojums, kuru iepriekšējā sanāksmē vienojās nevērtēt kā *aplievas iekrāsojumu*.

Z. Miklašēvičs jautā vai *pircēji* var piestādīt kvalitātes aprakstu savai gatavotai produkcijai? Komentē, ka šī vaina saistīta ar uzglabāšanu un temperatūras svārstībām, kad ziemas periods tiek nomainīts uz pavasara periodu, glabāšana cirmā, glabāšana krautuvēs. Kāpēc glabāšanas laikā šis "*sasutums*" virzās no gala plaknes uz iekšu un nav iespējams pateikt, cik dziļi tas iet. Vai no gala plaknes var pateikt, vai tas ir pelējums vai tas ir "*sasutums*"? Esam reglamentējuši *aplievas trupi*, *kodola trupi*, vai nevar pieļaut *aplievas iekrāsojumu* trešajā šķirā? Iesaka pārbaudīt, lai saprastu, kas tiek ierobežots.

J. Grahoļskis komentē, ka nepieciešams kvalitatīvs produkts galā un skaidrs, ka tā ir vaina. Mērķis ir maksāt par kvalitatīvu izejmateriālu, nevis izejmateriālu ar vainu.

Z. Miklašēvičs komentē, ka LVM pārstāvis lūdz piestādīt darba grupai kvalitātes aprakstu tam produktam, ko gatavo ražotāji, lai varētu, pārdevēji noteikt galīgo vērtējumu.

I. Sloka komentē, ka maksā augstāko cenu par kokmateriālu, tādēļ, ka šī vaina nav aprakstīta.

Sanāksmes dalībnieki diskutē par vainu *aplievas iekrāsojums*, vai to var pieļaut trešajā šķirā, vai nepieļaut nevienā šķirā.

J. Magaznieks komentē, ka nepieciešams nedefinēt/vienoties, *ko liekam uz papīra*, lai varam nonākt pie lēmuma.

I. Sloka komentē, ka jāņem vērā to, ka pārstrādājot materiālu atšķiras tehnoloģijas.

U. Puriņš komentē, ka *aplievas iekrāsojums* sākas jau pavasarī un iet līdz augustam, periods ir atkarīgs no laikapstākļiem.

J. Magaznieks komentē, ka veicot pētījumu fakultātē, visiem kokiem pēc noteikta perioda šis iekrāsojums parādījās.

J. Magaznieks jautā *VMF Latvia* pārstāvim G. Juhņēvičam komentāru kā no uzmērītāja puses.

G. Juhņēvičs komentē, ka vizuāli ļoti pamanāma vaina.

J. Magaznieks izsaka jautājumu, vai varētu pieļaut vainu *aplievas iekrāsojums* trešajā šķirā uz kādu periodu, lai varētu veikt pētījumu, cik dziļi tā ieiet.

I. Sloka, U. Puriņš izsaka viedokli, ka nepiekrīt, ka trešajā šķirā varētu pieļaut šo vainu.

Sanāksmes dalībnieki diskutē, kāpēc trešajā šķirā ir/nav pieļaujams iekļaut vainu *aplievas iekrāsojums*.

J. Magaznieks komentē, ka *aplievas iekrāsojums* ir vaina un tā ir radusies uzglabāšanas laikā un ka *VMF LATVIA* apliecina, ka var vizuāli noteikt un atšķirt no citām vainām.

Z. Miklašēvičs komentē, ka vainu var pateikt, ja gala produktam ir ierobežojumi uz konkrēto koksnes vainu. Vai kvalitātes aprakstā gatavai produkcijai šī vaina ir definēta?

I. Sloka komentē, ka *Oškalns* šādu koksni novērtē par brāķi.

U. Puriņš komentē, ja ir iekrāsojums, tas kvalitatīvā koksne neiet, līdz ar to nākamais produkts ir tara. Ierosina šādu koksni pārdod kā taru nevis kā kādu no zāģbaļķu šķirām.

J. Magaznieks atgādina, ka runājam par kvalitātes prasībām, kam jābūt saistošām visā Latvijā. Kvalitātes prasības nevienā brīdī nebūs obligātas, tās būs brīvprātīgi izmantojamas.

G. Vīksna izsaka viedokli, ka tas nav 100% brāķis. Tā nav koksnes vaina, tā vaina ir radusies pārstrādes procesā, nevajadzētu to kvalificēt kā malku. Šo produktu var pārstrādāt zemākā šķirā.

I. Sloka komentē, ka tas ir cits produkts un tas ir skaidrs, bet tā nav trešā šķira, tad šo ir jārealizē kā citu produktu.

Sanāksmes dalībnieki diskutē.

Z. Miklašēvičs aicina atsūtīt ražotās preces kvalitātes aprakstu.

J. Magaznieks noslēdz sanāksmi.

Lēmumi:

1. Gala produktu kvalitātes prasības nosūtīšana pārdevēju pārstāvjiem.
2. Atbilde no pārdevēju pārstāvjiem 2 darba dienu laikā pēc kvalitātes prasību saņemšanas.
3. Nākamo 30 minūšu sanāksmi izziņosim 5 dienas pirms noteiktā datuma.

Koksnes vainas maksimāli pieļaujamie raksturlielumi

D no 24 cm	Maksimāli pieļaujamās koksnes vainas						Vainas definīcijas, vērtēšana	Redukcija
Vainas nosaukums	3. šķira		2. šķira		1. šķira			
Trupējais zars	Pieļauj		Nepieļauj		Nepieļauj		1.1	Nav
Sala plaisas	Nepieļauj	pieļauj tievgaļa caurmēram virs 30 cm	Nepieļauj	pieļauj tievgaļa caurmēram virs 30 cm	Nepieļauj		2.2	Nav
Serdes un žūšanas plaisas	Pieļauj		Pieļauj, ja nepāršķeļ sānu virsmu		Pieļauj, ja nepāršķeļ sānu virsmu		2.1	G
Gāšanas un sagarumošanas plaisas	Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra		Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra		Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra		2.3	G, C
Vienpusīgā līkumainība	D līdz 30 cm līdz 3.0 %	nevērtē tievgaļa caurmēram virs 30 cm	D līdz 30 cm līdz 3.0 %	nevērtē tievgaļa caurmēram virs 30 cm	D līdz 30 cm līdz 3.0 %	nevērtē tievgaļa caurmēram virs 30 cm	3.1	G
Daudzpusīgā līkumainība	D līdz 30 cm līdz 1.5 %	nevērtē tievgaļa caurmēram virs 30 cm	D līdz 30 cm līdz 1.5 %	nevērtē tievgaļa caurmēram virs 30 cm	D līdz 30 cm līdz 1.5 %	nevērtē tievgaļa caurmēram virs 30 cm	3.2	Nav
Dubultgalotne	Nepieļauj		Nepieļauj		Nepieļauj		3.3	G
Kodola iekrāsojums	Pieļauj		pieļauj līdz 1/3 no gala D plaknes caurmēra		pieļauj līdz 1/10 no gala plaknes caurmēra		4.1/4.1.1	Nav
Kodola trupe*	līdz 1/4 no D gala plaknes caurmēra		līdz 1/4 no D gala plaknes caurmēra		Nepieļauj		4.1/4.1.2	Nav
Aplievas trupe	Nepieļauj		Nepieļauj		Nepieļauj		4.2/4.2.1	Nav
Aplievas iekrāsojums	Nepieļauj		Nepieļauj		Nepieļauj		4.2/4.2.2	Nav
Kukaiņu – kāpuru bojājumi gala plaknē	Pieļauj		Pieļauj		Nepieļauj		5	Nav
Mehāniskie bojājumi	Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra		Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra		Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra		6	G, C
Metāla ieslēgumi	Nepieļauj		Nepieļauj		Nepieļauj		7	Nav

*melnalkšņa zāgļiem kodola trapes cietā stadijā vērtējama pēc "kodola iekrāsojuma" pieļaujamajām robežvērtībām. Kodola trapes irdenā stadijā vērtējama pēc kodola trapes robežvērtībām